

Stage LEIDERSCHAP IN OPLEIDEN VOOR AIOS	
Tags	Onderwijs, opleiden, opleider, medische vervolgopleidingen, centrale opleidingscommissie, leiderschap, professionele identiteit, CANMEDS
Ziekenhuis	Spaarne Gasthuis
Locaties	Haarlem Zuid en Hoofddorp
Specialisme	Discipline overstijgend. CANMED competenties: samenwerken, communicatie, organisatie, kennis en wetenschap
Duur	6 of 9 maanden, 1 dag per week (bij voorkeur de donderdag)
Beschrijving stage	<p>In deze stage maak je kennis met de verschillende aspecten van leiderschap in opleiden op 2 niveaus: de opleider voor de lokale opleiding en de Centrale Opleidingscommissie (COC) voor het ziekenhuisbrede opleiden. Er wordt aandacht besteed aan de kwaliteiten die je als opleider nodig hebt. Je krijgt inzicht in je eigen drijfveren en opleiderscompetenties en hoe deze actief toe te passen in de praktijk. De voorbeeldrol van opleider, het creëren van een veilige leeromgeving, de manieren om anderen ruimte te geven om een probleem op eigen een manier zelf op te lossen komen aan bod. Hierbij is het effectief geven van feedback van belang. Naast het inzicht krijgen en ontwikkelen van je eigen opleiderskwaliteiten wordt aandacht besteed aan hoe je kwaliteit van opleiding inzichtelijk kunt maken en kunt verbeteren. Je participeert in het dagelijks bestuur van de COC en in COC-vergaderingen en hebt nauw contact met de voorzitter van de COC van het Spaarne Gasthuis. Je doet ervaring op met verschillende instrumenten om kwaliteit te verbeteren zoals opleidingsevaluaties, proefvisitaties, werkplekbezoeken en de PDCA-cyclus naar aanleiding van geïdentificeerde verbeterpunten. Bovendien verscherp je in deze stage jouw visie op opleiden en jouw rol daarin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor aanvang van de stage doe je een ontwikkelassessment met als uitgangspunt het competentieprofiel van een Opleider in het Spaarne Gasthuis. Het assessment geeft je aanknopingspunten om je verder te ontwikkelen richting het profiel van een Opleider. In de stage ga je hier ook actief mee aan de slag aan de hand van verschillende opdrachten. De opdrachten worden in overleg met de opleider in het SG en je coach geformuleerd. • Bij aanvang van de stage kies je een ziekenhuisbrede opdracht (vanuit de COC). De opdracht is je rode draad tijdens de stage en maakt dat je opleidersgevoeligheid ontwikkelt. In de eerste weken van de stage maak je bovendien kennis met vele sleutelfiguren en gremia binnen en buiten het Spaarne Gasthuis om een zo breed mogelijk beeld te krijgen van opleiden ‘achter de schermen’. • Aan het einde van de stage wordt wederom een assessment afgenomen om te zien of en welke ontwikkeling heeft plaatsgevonden. Verder vindt terugkoppeling van de resultaten (van de opdracht, je reflectie en je adviezen voor de volgende aios) plaats aan de COC en eventuele andere participanten van deze stage.

Ingangseisen	<ul style="list-style-type: none"> • Aios met interesse en ambitie voor onderwijs en opleiden • Aangetoonde belangstelling en betrokkenheid bij onderwijs • Minimaal 3de jaar van je opleiding tot medisch specialist • Toestemming van de opleider én toestemming College van Toetsing /RGS • Aanstellen formele opleider binnen Spaarne Gasthuis
Doel stage	<p>Aan het einde van de stage</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heb je een eigen beeld gevormd over hoe jij als toekomstig medisch specialist meer bent dan alleen de ‘medicus’ en ontwikkel je een eigen visie op leiderschap in opleiden • Heb je een multidimensionaal beeld ontwikkeld met betrekking tot de organisatie van de medische vervolgopleidingen en kun je zelf een bijdrage leveren aan de kwaliteitsverbetering van de opleidingen en/of het implementeren van onderwijsveranderingen
Leerdoelen	<p>Aan het einde van de stage heb je inzicht in</p> <ul style="list-style-type: none"> • de organisatie van medische vervolgopleidingen op lokaal, regionaal en landelijk niveau (organisatorisch, financieel, inhoudelijk) • het functioneren van de Centrale Opleidingscommissie en een leerhuis • de kwaliteitsborging van de opleidingen • je eigen opleiderskwaliteiten • in je visie op leiderschap in opleiden <p>Vaardigheden ontwikkel je in overleg en aan de hand van je eigen wensen en ambities. Hiervoor formuleer je zelf persoonlijke leerdoelen.</p>
Beschrijving stage	<p><u>Voorafgaand aan de stage</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelassessment invullen • Individueel opleidingsplan opstellen (wat is je doel; wat wil je bereiken – vanuit hier verdere invulling stage) • Kiezen opdracht waarin je kennis maakt met de kwaliteitsverbetering van de opleidingen en/of het implementeren van onderwijsveranderingen. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ○ opzetten regionaal DOO-curriculum ○ implementatie Video Fragment Rating ○ optimaliseren introductieprogramma arts-assistenten ○ vergroten aandacht voor vitaliteit arts-assistenten ○ bijdragen aan aanpassing kwaliteitsbeleid COC passend binnen nieuwe toezichtssystematiek RGS ○ bijdragen aan optimaliseren EPA-gericht opleiden in eigen specialisme ○ opzetten organisatie van professionalisering van opleidersgroep ○ onderzoeken van assessment voor opleiders

- vergroten zichtbaarheid van COC en vertrouwenspersoon bij aios
- vergroten aandacht voor persoonlijke ontwikkeling aios in de opleiding
- stimuleren van interprofessioneel opleiden in het SG
- implementeren vormen van interdisciplinair leren in het SG

Maand 1- 2

Introductie in het ziekenhuis, kennismaking met

- Opleiders in het Spaarne Gasthuis, coach, mentor en team medische vervolgopleiding van de Spaarne Gasthuis Academie (SGA)
- Diverse spelers in het 'opleidings'veld: decaan SGA, dagelijks bestuur COC, stafcommissie Onderwijs & Wetenschap, Raad van Bestuur, regionale COC, landelijke spelers zoals CGS/RGS en concilium

Verdiepen in

- Medisch onderwijs; Scherpbier 2.0, kaders, regelgeving/beleid en kwaliteitsnormen medische vervolgopleidingen
- Opleiden in de klinische praktijk; boek Brand, Boendermaker & Venekamp

Opstellen IOP

- Ontwikkelassessment en gesprek met coach dient als input
- Activiteiten en tijdsplanning mbt ontwikkeling opleiderskwaliteiten (persoonlijke leerdoelen)
- Plan van aanpak maken voor de opdracht

Onderwijs – wat heb jij nodig om je doelen te bereiken. Suggesties:

- Zelfstudie: <http://www.medischevervolgopleidingen.nl/>
- Teach the teacher volgen

Maand 3-6

- In deze periode werk je aan je opdracht en ontwikkeling op persoonlijke leerdoelen en ben je zelf verantwoordelijk voor de voortgang.
- Elke 3 maanden vindt een voortgangsgesprek plaats met opleider en coach

Einde stage

- Ontwikkelassessment herhalen (pilot)
- Terugkoppeling van je bevindingen / resultaten van de opdracht en je stage in de vorm van een presentatie of andere vorm van kennisdeling tijdens een COC-vergadering.
- Het eindgesprek vindt plaats met de opleider en coach.
- Na afloop evalueren van de stage en waar nodig bijsturen en aanvullen. Centraal staat de vraag wat je hebt geleerd.

Begeleiding + rollen	<ul style="list-style-type: none"> • Arts-assistent: is verantwoordelijk voor het eigen leren en ontwikkelen, geeft eigen stage vorm, houdt planning in de gaten, plant (voortgangs)gesprekken met opleider/coach/mentor • Formele opleider: bewaken voortgang en eindresultaat • Opleider Spaarne Gasthuis (voorzitter COC): bewaken stageproces, inclusief individueel opleidingsplan, voortgang opdracht, reflectie op persoonlijke leerdoelen. • Coach: ondersteunen bij formuleren en voortgang op persoonlijke leerdoelen • Spaarne Gasthuis Academie: organisatie van de stage
Eindtermen	<p>Het assessment is gebaseerd op het competentieprofiel van de opleider in het Spaarne Gasthuis. Het assessment geeft aan welke competenties verder ontwikkeld kunnen worden bij de aios. De aios stelt een individueel opleidingsplan (IOP) vast. Dit plan wordt voorgelegd aan de opleider. Het IOP bevat tenminste een omschrijving van de persoonlijke leerdoelen en een plan voor de opdracht.</p> <p>Aan het einde van de stage wordt getoetst op</p> <ul style="list-style-type: none"> - je persoonlijke ontwikkeling van de competenties Opleider (persoonlijke leerdoelen) - je functioneren in de opdracht (CANMED competenties samenwerken, communicatie, organiseren, kennis en wetenschap) <p>Minimaal drie toetsmomenten moeten worden ingepland door de aios met opleider en coach om de voortgang van de stage te monitoren en indien nodig bij te sturen. 1) je ontwikkeling op je persoonlijke leerdoelen moet als voldoende worden beschouwd door opleider en coach; 2) je functioneren in de opdracht moet als voldoende worden beschouwd door opleider en coach 3) de afronding van de stage door middel van een presentatie of andere manier van kennisdeling tijdens de COC-vergadering moet als voldoende worden beschouwd door de opleider en coach.</p>
Literatuur	<p>Aangeraden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brand et al. – Klinisch onderwijs en opleiden in de praktijk • Covey – De zeven eigenschappen van effectief leiderschap • Lombarts – Professional performance van artsen • Dirkse e.a. – Het groot werkvormenboek voor de zorg <p>Er zijn de afgelopen jaren ook nogal wat proefschriften op onderwijs gebied verschenen, o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klarke Boor – The clinical learning climate • Pim Teunissen – Unravelling learning by doing
Contact	<p>Spaarne Gasthuis Academie: Mw. Marie-José van Schie mvanschie@spaarnegasthuis.nl & Mw. Jirka Born jborn@spaarnegasthuis.nl</p>